

FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
GYULAI IDŐSEK OTTHONA

5700 GYULA, VÉRTANÚK ÚTJA 1-5.

TEL.: +36 66 561 370 FAX: +36 66 561 373

E-MAIL: GYULAOTTHON@GYULAOTTHON.HU

lkt. sz.: 12-2/2023

SZAKMAI PROGRAM

Készítette:

Dolozim Emese
intézményvezető

Tartalomjegyzék

I.	A költségvetési szerv adatai	3. oldal
II.	A szolgáltatás célja, feladata	5. oldal
	<i>II/1. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása</i>	<i>5. oldal</i>
	<i>II/2. Más intézményekkel történő együttműködés módja</i>	<i>8. oldal</i>
III.	Az ellátandó célcsoport jellemzői	9. oldal
IV.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási feladatok jellege, tartalma	11. oldal
	<i>IV/1. Ellátottak engedélyezett férőhelyszáma</i>	<i>11. oldal</i>
	<i>IV/2. Szakmai feladatok gondozási egységenként</i>	<i>12. oldal</i>
	<i>IV/3. Az intézmény által biztosított szolgáltatások</i>	<i>12. oldal</i>
V.	Az ellátás igénybevételének módja	16. oldal
VI.	A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	18. oldal
VII.	Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	19. oldal
	<i>VII/1. Tájékoztatási kötelezettség, az ellátottak jog- és érdekvédelme</i>	<i>19. oldal</i>
	<i>VII/2. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme</i>	<i>22. oldal</i>
	<i>VII/3. Érdekképviseleti Fórum</i>	<i>22. oldal</i>
	ZÁRADÉK	23. oldal

I. A költségvetési szerv adatai

<u>Intézmény neve:</u>	Fővárosi Önkormányzat Gyulai Idősek Otthona
<u>Intézmény címe:</u>	5700 Gyula, Vértanúk útja 1-5.
<u>Helyrajzi száma:</u>	4211
<u>Tulajdonosa:</u>	Budapest Főváros Önkormányzata 1052 Budapest, Városház u. 9-11.
<u>Alapítója és irányító szerve:</u>	Budapest Főváros Közgyűlése 1052 Budapest, Városház u. 9-11.
<u>Alapító Okirat száma:</u>	1231/1992. (IX.24.) Főv. Kgy. határozat, valamint
<u>időközi módosításai:</u>	775/1997. (V. 29.) Főv. Kgy. határozat, 544, 545/1998. (IV. 30.) Főv. Kgy. határozat, 1235/2002. (VIII. 29.) Főv. Kgy. határozat, 1859/2003. (X. 30.) Főv. Kgy. határozat, 863/2004. (IV. 29.) Főv. Kgy. határozat, 1233/2005. (V. 26.) Főv. Kgy. határozat, 1384/2006. (VIII. 31.) Főv. Kgy. határozat, 106/2008. (I. 31.) Főv. Kgy. határozat, 737/2008. (IV. 24.) Főv. Kgy. határozat, 569/2009. (IV. 30.) Főv. Kgy. határozat, 1299/2009. (VIII. 27.) Főv. Kgy. határozat, 1699/2009. (X. 12.) Főv. Kgy. határozat, 1155/2011. (IV. 27.) Főv. Kgy. határozat, 947/2012. (V. 30.) Főv. Kgy. határozat, 942/2013. (V. 29.) Főv. Kgy. határozat, 310/2015. (III. 23.) Főv. Kgy. határozat, 1111/2016. (VIII. 31.) Főv. Kgy. határozat
<u>Alapító Okirat azonosítója:</u>	S0026293

Az intézmény működési területe:

Az intézmény Békés vármegyében – Gyula város belvárosi részén, a Vértanúk útja 1-5. szám alatt üzemel. Fővárosi illetékességű szolgáltatást igénylők részére nyújt szakosított szociális szolgáltatást, azonban az intézmény férőhelyeinek 10%-áig az a személy is ellátható, aki nem rendelkezik budapesti bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

Alapfeladata:

Személyes gondoskodást nyújtó, szakosított szociális szolgáltatás.

Az intézmény alapító okiratában foglaltak értelmében az intézmény alapfeladata idősgondozás.

Az ellátottak felvétele során figyelemmel kell lenni a 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet 3/A. § 2. bekezdésében foglaltakra, valamint a 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendeletre.

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet értelmében az alapfeladatok körébe tartozik a szociális szolgáltatás nyújtása, ezen belül alap egészségügyi feladatok, mentálhigiénés tevékenység, fizikai ellátás és foglalkoztatás biztosítása.

Az intézmény által nyújtott ellátás formája: ápolást, gondozást nyújtó intézmény.

Az intézmény által nyújtott ellátás típusa: idősek otthona.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások szervezeti formája: tiszta profilú intézmény.

II. A szolgáltatás célja, feladata

A Budapest Főváros Önkormányzata által fenntartott szociális intézmények – így jelen intézmény is – a szociális segítségre szoruló fővárosi illetőségű személyek ellátására jött létre.

A szolgáltatás célja:

Az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászorult személyek számára tartós bentlakás, teljes körű ellátás, ápolás, komplex gondozás biztosítása holisztikus szemlélet mellett.

Feladata:

- Az önmaga ellátásáról nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek részére legalább napi ötszöri étkezés biztosítása, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátása, az ellátott egyéni szükségleteit felmérve személyre szóló mentális gondozása és egészségügyi ellátása, ápolása, gondozása, lakhatásának biztosítása.
- Az intézmény eszközrendszerével, tárgyi és személyi feltételeivel biztonságos otthon nyújtása, az izoláció, a magány, a feleslegesség érzetének oldása, megszüntetése, az önrendelkezés megélésének támogatása az intézményi keretek lehetőségeihez igazodva.
- A közösség, a társas kapcsolatok kialakításának elősegítése.

II.1. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A szociális gondozás, a gondoskodás gyakorlati, egyénhez kötött megvalósítása az eszközök és módszerek szintjén, a jogszabályok adta lehetőségek megvalósítása.

Célja: szükségletekhez igazodó gondozás, személyre szabott segítségnyújtás, melynek mértékét, fajtáját a segítségre szoruló egyén szociális, egészségügyi és pszichés állapota határozza meg.

A segítségre szorulóknak általában összetett problémája van (egészségügyi, pszichés, szociális, érdekvédelmi, jogi, anyagi), amit megoldani is csak átfogó módon lehet. Ez általában meghaladja egy szakember kompetencia határát, ezért a szociális gondozás több szakterület együttműködését igényli. A komplex feladatok megoldása ezért elképzelhetetlen team munka nélkül.

Gondozási - ápolási terv

Elsőként le kell szögezni, hogy egyetlen terv sem készülhet az ellátást igénybevevő aktív közreműködése, együttműködése, (vagy törvényes képviselőjének) beleegyezése nélkül (aláírás).

Feladatként jelenik meg az állapotfelmérés, melyben az idős ember fizikai, egészségi és mentális állapotát kell figyelembe venni.

Célkitűzés - a meglévő képességek, funkciók szinten tartása, és/vagy helyreállítása, önellátási képességek megtartása/fejlesztése.

A **gondozási terv** személyre szólóan készül, az elkészítésében a gondozói/ellátó team vesz részt. A gondozási terv elkészítésének fontos szempontjai: az ellátott személy jelen fizikai, mentális állapotának meghatározása, az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges és javasolt feladatok meghatározása, azok időbeli ütemezése, az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeinek megnevezése.

A gondozási terv orvos szakmai kérdéseiről az intézmény orvosa pontos és részletes tájékoztatást nyújt az ellátást igénybe vevő, vagy törvényes képviselője részére.

Amennyiben jó volt az előgondozás szakmai tartalma - az megkönnyíti a gondozási terv kialakítását, melyet az ellátás igénybevételét követően egy hónapon belül kell elkészíteni.

A szakmai team tagjai: vezető ápoló, gondozási egység vezető, szociális/terápiás munkatárs, ápoló, gondozó, és az orvos.

A terv tartalmától, s az ellátott egészségi állapotától függően félév – egy év elteltével **értékelésre** kerül a kitűzött cél megvalósítása, esetleg elmaradása, módosítása és a tevékenységek folytatása.

Az ellátott személy fizikai, mentális állapot változásakor új gondozási terv kerül felállításra.

Ápolási terv készül, ha az ellátásban résztvevő személy egészségi állapota szakorvosi ellátást igényel, s az orvos ápolási/szakápolási tevékenységet ír elő.

Az ápolási tervben megfogalmazásra kerül az ellátást igénybevevő egészségi állapotának részletes leírása.

Feladatként jelöli meg az orvos az ápolási/szakápolási feladatokat, annak részletes tartalmát, az ápolási idő várható tartamát, melyet az orvos folyamatosan figyelemmel kísér.

Célként fogalmazódik meg az egészségi állapotban várható változás, pozitív elmozdulás, amely az önellátási képesség visszanyeréséhez, a betegségekből való felépüléshez vagy annak szinten tartásához vezet.

Az ápolási terv végrehajtásában részt vesz: az orvos, a gondozási egység vezetője, az ápoló.

Úgy a gondozási, mint az ápolási terv végrehajtásánál aktív részese kell, hogy legyen maga az ellátást igénybevevő személy, hiszen az eredményesség ettől is függ.

Foglalkoztatás

A szolgáltatást igénybevevők részére egészségi állapotnak, életkornak, érdeklődési körnek megfelelően foglalkoztatást kell szervezni, amelynek az igénybevétele szabadon választható és önkéntes.

Az intézményben jelenleg fellelhető foglalkozások:

- egyéni
 - mozgásos formájú foglalkozás
 - kreatív termékek készítése
 - ún. házkörüli munkák

- csoportos
 - sportfoglalkozások, lengőteke bajnokság, torna, városi séta
 - társasjátékok, (kvíz) vetélkedők

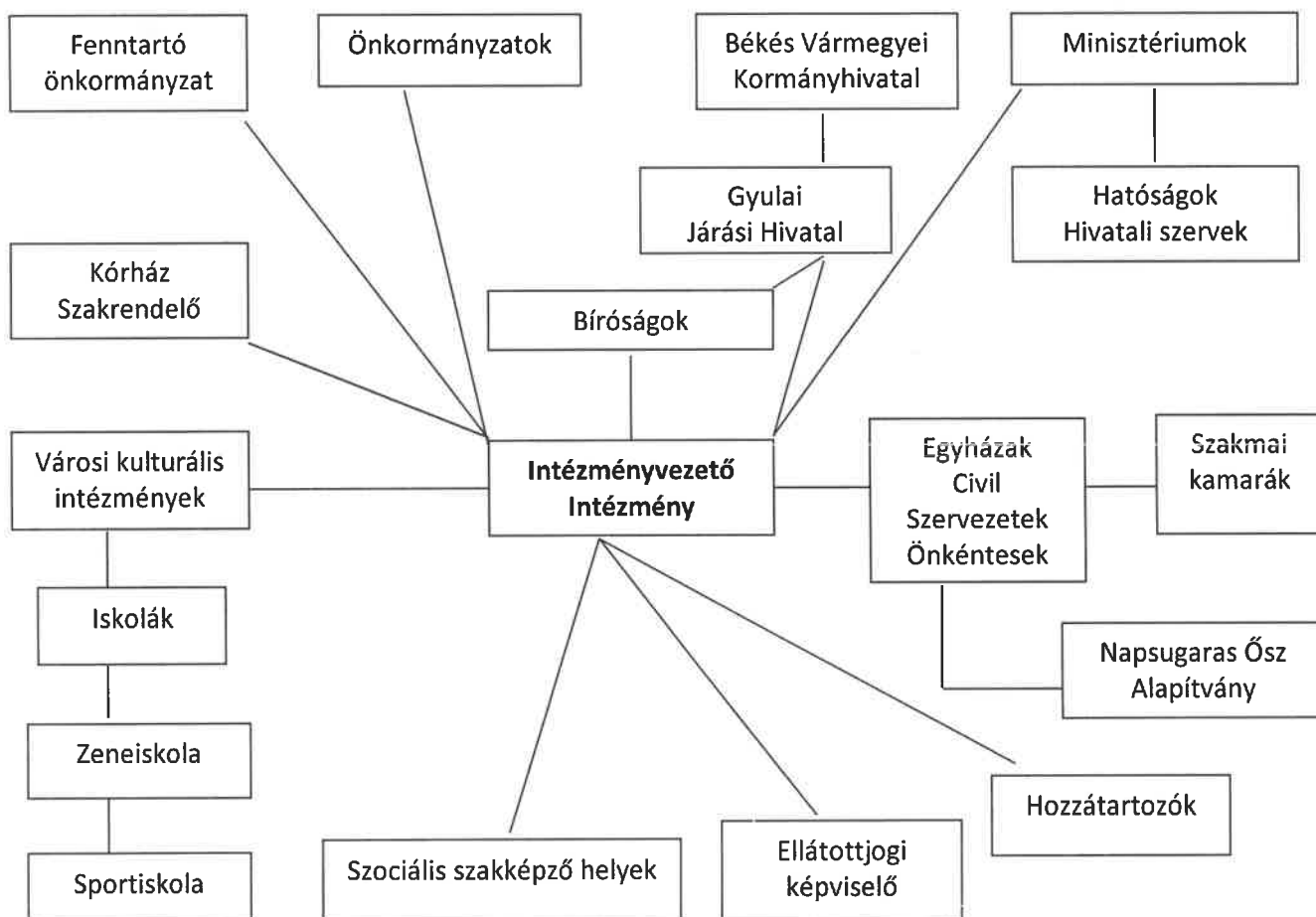
- kulturális
 - dalkör
 - különféle klubfoglalkozások
 - irodalmi kör
 - filmklub
 - hangoskönyv-hallgatás
 - zenei évfordulók feldolgozása
 - várszínházi előadások megtekintése
 - könyvtár működtetése
 - ismeretterjesztő előadások, filmvetítéssel

- pszichés, terápiás célú
 - komplex, mentális állapotromlást késleltető foglalkozások demenciával élő ellátottak részére
 - állatasszisztált terápiás foglalkozás
 - Egészségbarát limonádé-délelőtt és Egészségbarát teadélután (havonta egy alkalommal)
 - alkoholbeteg rehabilitáció
 - légzésszervi terápia /Himalaya sóbarlang/
 - szabadtéri időskori fitness-park

A foglalkoztatást az Egészségügyi csoport a Szociális és Mentálhigiénés csoporttal közösen szervezi, éves munkaterv alapján.

II/2. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Hazai viszonylatban

Külföldi viszonylatban

Az intézmény alkalmi kapcsolatot vagy tartós együttműködést hozhat létre az idősügyi területen működő

- nemzetközi szervezetekkel, intézményekkel,
- más országok intézményeivel,
- a fenntartó önkormányzat nemzetközi kapcsolataiban érintett szervezetekkel,
- Gyula város testvérvárosi kapcsolataiban együttműködő intézményekkel.

Az együttműködés módja:

- telefon,
- e-mail, postai levelezés,
- személyes kapcsolattartás,
- közös szakmai programokon való részvétel.

III. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A WHO szerint 2000 és 2050 között a világ 65 év feletti népességének aránya 16-ról 30%-ra, lélekszámuk 605 milliőről 2 milliárdra nő.

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható az időskorúak számának és arányának növekedését tekintve. Magyarország demográfiai állapotjellemzői kedvezőtlenek, de nem tartozik a kirívóan öreg korösszetételű országok közé. /KSH 2013./

A fejlett országokban a hosszabbodó életkor miatt magas a 65 éven felüliek aránya. Napjainkban kb. minden 10. ember 60 éven felüli, becslések szerint 2050-re minden 5. egyén 60 éven felüli lesz. Hazánkban 1 millió 900 ezer 65 évnél idősebb él az országban, a 80 év felettiak száma pedig meghaladja a 400 ezret. A lakosság kb. 19%-a 65 év feletti, és ez az arány folyamatosan növekszik, hiszen nő az idősek, és ezzel párhuzamosan csökken a születések száma.

Demográfiai adatok szerint az életkor előrehaladtával a férfiak halálozása kifejezettebb, mint a nőké, emiatt az idősebb korosztályokban jelentős női túlsúly figyelhető meg. Földrajzi elhelyezkedés alapján is eltérő az arány, a fővárosban és a kisebb községekben az átlagosnál nagyobb az idősek száma.

Az öregedés egy összetett folyamat, melyben biológiai, pszichológiai és szociológiai tényezők együttesen játszanak szerepet. Az öregség pedig egy állapot, nem betegség, ennek megértése és elfogadása elengedhetetlen az idős egyén és a társadalom részéről is.

Az időskorra jellemző betegségtípusok a következők:

- ✓ keringési, szív-és érrendszeri megbetegedések (magas vérnyomás, érszűkület, agyi keringési zavarok, agyvérzés),
- ✓ daganatos megbetegedések (pl. az emlő, a tüdő, az emésztőszervek, illetve a prosztatata daganata),
- ✓ mozgásszervi, reumatológiai megbetegedések (csont, ízületi kopások, gyulladásszerű reumás betegségek, csontritkulás),
- ✓ anyagcsere betegségek (cukorbetegség, kóros elhízás),
- ✓ idegrendszeri megbetegedések (mentális hanyatlás, demencia, Alzheimer-kór).

A gondozási szükséglet vizsgálat miatt az intézményi ellátottak életkor és egészségi állapot szerinti megoszlása igen vegyes képet mutat, amely a mentális és fizikális gondozás terén nagy kihívást jelent.

Alapvetően az alábbi csoportokba sorolható ellátottaink köre:

1. Idős ellátottak.
2. Demenciával élő ellátottak.
3. Mozgás- illetve halmozottan sérült ellátottak.
4. Hajléktalan ellátásból érkező ellátottak.
5. Olyan ellátottak, akik a túlzott alkoholfogyasztás valamely következményében szenvednek.

A fenti csoportosítás szerint a fizikai szükségletek kielégítésén túl a segítő tevékenység célja igen különböző. Idős ellátottaink esetében az intézményi lét elfogadása, az életút feldolgozása, szeretet kapcsolataik megőrzése kap hangsúlyt.

Alapvető cél, hogy a demenciával élő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, boldogan élje életét, érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen az adott pillanatok élvezetére, állapotromlását késleltető támogatást kapjon.

Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Vagyis mindazon beavatkozások és eljárások biztosítása, melyek hozzájárulnak a demenciával élő jól-létének, - a "well-being" - biztosításához. A jól-lét azt jelenti, hogy a demenciával élő személy a napjait aktívan töltsse segítői közreműködéssel, biztonságban érezze magát, és a megfelelő érzelmi támogatást megkapja.

Mozgás- és halmozottan sérült ellátottaink esetében a közösséghez tartozás, a jövőkép a központi kérdés. Hajléktalan ellátottaink többsége életvezetési (adósságkezelés) és kötődési problémákkal küzd. A társadalmon kívüliség állapotából eredő skillek mélyen berögzülnek, oldásuk kitartó munkát kíván mind a segített, mind a segítő részéről.

A túlzott alkoholfogyasztás következményei közé tartoznak a különböző pszichés és szervi megbetegedések. Fontos ezeknek a megbetegedéseknek a kezelése, az ellátottak önbecsülésének, hasznosságérzetének visszaállítása, amely az ellátó személyzettől is több türelmet, megértést kíván.

Az intézményben élők 68,5%-a teljes körű ellátást igényel, 31,5% részben szorul segítségre önmaga ellátásában.

Intézményünkben 400 fő /154 fő nő és 246 fő férfi/ ellátott ápolását - gondozását végezzük, melyből 150 fő középsúlyos/súlyos fokú demenciával élő ellátottnak nyújtunk szolgáltatást.

Jelenleg az ellátottak átlagéletkora 70,06 év.

Az ellátotti csoportra jellemző betegségek:

1. keringési rendszer betegségei	69%
2. légzőszervi betegségek	59%
3. emésztőszervi megbetegedések	25%
4. anyagcsere betegségek	19%
5. mozgásszervi betegségek	79%
6. demencia különböző fokozatai	71%
7. időskori depresszió	25%
8. vérképzőrendszer megbetegedései	34%
9. alkoholizmus okozta betegségek, szövődmények	76%
10. daganatos megbetegedések	26%

Az idősek otthonában az a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el, akinek a gondozási szüksége a III. fokozatba tartozik (teljes ellátásra szoruló), vagy a külön jogszabályban meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szüksége fennáll (továbbiakban: gondozási szükséglet), de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel.

- Idősek otthonába az ellátást kérelmező személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója gondozási szükséglet hiányában is felvehető.
- Az idősek otthonában az 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható és gondozási szüksége megállapításra került.
- Ha az idősek otthona ellátását kérő személy pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved, ellátásáról más intézmény keretében kell elkülönítetten gondoskodni.
- Idősek otthonába az a személy is felvehető - gondozási szükséglet nélkül -, aki a mindenkori szolgáltatási önköltség megfizetését vállalja.

IV. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási feladatok jellege, tartalma

A feladatok ellátását 200 fő szervezett álláshelyen foglalkoztatott munkavállaló végzi. A szakmai létszám megfelel a jogszabályi előírásoknak, a szakképzettségi arány 98%.

A tárgyi feltételek megfelelnek az időskor követelményeinek és az ellátotti kör egészségi állapotának.

Az intézmény a feladatát hat gondozási egységben látja el – női, férfi ellátottak szerint, egészségi-pszichés állapot figyelembe vétele alapján.

IV.1. Ellátottak engedélyezett férőhelyszáma:

400 fő

IV.2. Szakmai feladatok gondozási egységenként:

Borostyán gondozási egység:	66 fő
Kertbarát gondozási egység:	76 fő
Főnyeremény gondozási egység:	44 fő
Reménység sziget gondozási egység:	72 fő
Indián nyár gondozási egység:	77 fő
Unicum gondozási egység:	65 fő

Biztosított további 12 férőhely – szükség esetén – izolációs célból.

IV.3.

1.) A szolgáltatást nyújtó biztosítja az alábbiakat:

- A szolgáltatást igénybevevő személy részére egészségi, szellemi és fizikai állapotának megfelelő ápolást, gondozást biztosít.
- Vállalja az éjszakai - nappali tartózkodásra férőhely biztosítását.
- Személyi tisztálkodáshoz a megfelelő tárgyi eszközöket biztosítja.
- Étkeztetés: gondoskodás hideg, illetve meleg ételről alkalmilag vagy rendszeresen a szolgáltatást igénybe vevő lakhelyén, szolgáltatónál, egyéb étkezdében vagy közterületen.

Az étkeztetést a bentlakók életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően biztosítjuk, a szociális étkeztetésre vonatkozó szabályok figyelembevételével.

Az ellátottak részére a napi 5-szöri étkezés biztosított (reggeli – tízórai - ebéd - uzsonna - vacsora), amelyből egy étkezés minden esetben meleg étel. Orvosi javaslatra lehetőséget nyújt az intézmény a különböző diéták biztosítására. Ellátottainkat ösztönözni próbáljuk az egészségesebb táplálkozás irányába (egészségmegörző füzetek, ismeretterjesztő előadások, Élelmezés Bizottsági ülés).

- Gondozás: az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

A szociális gondoskodás komplex módon történik intézményünkben nemre, korra, fogyatékosagra, vallási hovatartozásra tekintet nélkül, egyéni szükségletekhez igazodó segítségnyújtás révén. Mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló egyén egészségi, szociális és mentális állapota határozza meg.

Intézményünkben a szociális gondozás az ellátott szükségleteihez alkalmazkodva a fizikai és egészségügyi ellátás, a mentálhigiénés gondozás és foglalkoztatás tekintetében egyaránt érintett. Egyénre szabottan, az ellátottak állapotának és gondozási szükségleteinek figyelembevételével valósítjuk meg. Az ellátottak sem életkor, sem betegség, sem szociális készségek tekintetében nem alkotnak homogén csoportot, ezért ellátásuk csak személyre szabott bánásmóddal és szabályok mentén történik.

Az ellátottak részére minden adott lehetőség figyelembevétele mellett a legnagyobb önállóságot biztosítjuk.

Az ellátottak, állapotuknak, igényeiknek megfelelő szintű gondoskodásban részesülnek, amely szerint biztosítjuk részükre:

- **a személyre szóló ápolást:** amely arra irányul, hogy segítsük az ellátottat mindazon tevékenység elvégzésében, amelyet saját maga tenne meg, ha meg lenne hozzá a kellő akarata, ereje vagy tudása. Segítjük ellátottainkat az önállóság mielőbbi visszanyerésében vagy a függőség csökkentésében.
 - **a személyre szóló gondozást:** viszonylag kompenzált pszichés-szomatikus állapotú, illetve enyhébb betegségben szenvedő, vagy életkora, illetve fogyatékosága miatt segítségre szoruló, de állandó szakorvosi ellátást, felügyeletet nem igénylő ellátottak gondozása, a gondozók által végzett tevékenységek során.
- **Felügyelet:** az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.

Intézményünk biztosítja a testtávoli segédeszközöket és inkontinencia betéteket azon ellátottak számára, akik azt nem képesek megfizetni, továbbá gondoskodik az egyéb testközeli segédeszközök beszerzéséről.

Az intézményben élő ellátottaink között nagy számban találkozhatunk mozgásukban akadályozott személyekkel. Az intézményünkben dolgozó fizioterápiás asszisztensek segítenek mobilizálni az ellátottakat, akár az ágyban fekvőket, akár a fennjárókat. Az aktivitás megőrzése érdekében és terápiás céllal rendszeres a keringést és mozgást javító csoportos torna, ágytorna, valamint a gyógytorna és masszázs.

Gyógyszerellátásról, gyógyászati segédeszköz biztosításáról - a Házirendben foglaltak szerint-, a megállapodás megkötése előtt az intézmény a szolgáltatást igénybevevőt tájékoztatta.

Egészségügyi alapellátást biztosít járó beteg rendelési időben az orvosi rendelő és felszerelési tárgyainak használatával. Az ellátást igénybevevők részére továbbá Himalaya sóbarlang, valamint rehabilitációs tornaszoba, szabadtéri időskori fitness-park igénybevételét is biztosítja.

Tekintettel arra, hogy az intézmény szakápolásra jogosító működési engedéllyel is rendelkezik, így a szolgáltatás köre ezzel is bővül.

- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás: az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

Az intézmény biztosítja a személyi higiéniéhez szükséges ápolási-gondozási feladatokat (mosdatás, fürdetés, kontinencia kezelése), továbbá hajvágást, borotválást, körömvágást. A ruházat és egyéb textiláru abban az esetben biztosított, amennyiben az ellátott nem rendelkezik saját textiláruval. A saját tulajdonú illetve az intézmény tulajdonát képező ruházat és textiláru tisztításáról, mosatásáról, javításáról az intézmény gondoskodik.

A közösségi együttélésre társalgó, könyvtár, foglalkoztató, udvari pergola, büfé, dohányzásra kijelölt hely áll rendelkezésre, valamint teakonyha használata biztosított.

- Szállítás: javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, munkavégzés, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg.

Intézményi személygépjárművel történik ellátottaink szállítása, ha egészségügyi ellátásuk, szociális ügyeik intézésének érdekében szükséges, vagy ha az intézmény által szervezett, külső helyszínen tartandó kulturális programok elérésében segíti őket. Ezen szállítások térítésmentesen igénybe vehetők.

Továbbá lehetőség van az intézményi gépjármű igénybevételére magánjellegű célokra térítés ellenében.

- Tanácsadás: az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

Az együttélés során az egyéni, személyek közötti különbségekből adódó érzelmi-indulati feszültségek, konfliktusok generálódhatnak. A nyílt kommunikáció, az eseményekről, változásokról való tájékoztatás, illetve a döntési helyzetekbe való bevonás nagymértékben feszültségcsökkentő hatással bír. Intézményünkben az Élelmezési Bizottsági, Érdekképviseleti Fórum és Kulturális Bizottsági ülések, lakógyűlések, illetve az ellátottjogi képviselővel, intézményi munkavállalóval folytatott személyes beszélgetések által biztosítunk teret.

- Esetkezelés: az igénybe vevő/vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő/vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Intézményünkben minden gondozási részleg saját szociális/terápiás munkatárssal rendelkezik. A férőhely elfoglalásakor ezen személy az, akivel elsőként bizalmi kapcsolatot alakít ki. Ezen bizalmi viszony a későbbiekben nagymértékben befolyásoló tényezőként szerepel a segítő kapcsolat módjára, illetve az ellátott intézményi életére.

- Készségfejlesztés: az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.

Intézményünkben terápiás és képességfejlesztő foglalkozás keretében kreatív, művészeti, mozgás- és játékterápia is megvalósul. A demenciával élő ellátottak foglalkoztatása komplex, mentális állapotromlást késleltető foglalkozások keretében, kiemelt helyen szerepel az intézmény életében. Ezen foglalkoztatási forma mind terápiás, mind pedig képességfejlesztő foglalkozásnak tekinthető.

- Lakhatás: az életkorhoz, egészségi állapothoz, családi állapothoz vagy helyzethez igazított, rövid vagy hosszú távú lakhatási lehetőség, amely elősegíti a személyes biztonságot és az emberi méltóság megőrzését, a tanulásban, a foglalkoztatásban és a közösségi életben való részvételt, illetve a családtagok közötti kapcsolat fenntartását.

Intézményünk a IV.1. és a IV.2. alfejezetben leírtak szerint biztosítja.

- Meqkeresés: szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen, illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájuttatás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt bármilyen okból elérni nem tudják.

Az V. fejezetben leírtak szerint valósul meg.

- Közösségi fejlesztés: egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító- ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködésekkel valósít meg.

Intézményünk nagy hangsúlyt fektet a közösségfejlesztő tevékenységek által az ellátotti hasznosságtudat fenntartására. Évente több alkalommal ellátottainknak biztosítjuk a közösségfejlesztő programokon való részvételt (művészeti hetek programjai, generációk közötti kapcsolat fenntartása - helyi közoktatási intézményekkel való kapcsolat -, kiállításokon való részvétel, városi séta, önkéntesek és közösségi szolgálatot teljesítők fogadása, tehetségkutató versenyeken való részvétel), valamint Gyula város történelmi kiállítóhelyeinek megtekintését.

Az intézmény biztosítja a társalgóban, aulában a vendégek, hozzátartozók fogadásának lehetőségét, ugyancsak ott a vallásgyakorlást is.

Mindennapi ellátásunk során biztosítjuk az egyén számára a teljes bio-pszicho-szociális életvezetést.

2.) A szolgáltatást végző kötelezettséget vállal arra, hogy a szolgáltatás igénybevételét követően egy hónapon belül gondozási tervet készít a szolgáltatást igénybevevő, illetve a törvényes képviselő bevonásával, amely tartalmazza a szolgáltatásban részesülő állapotának megfelelő gondozási feladatokat. Szakápolási tevékenység esetén ápolási terv is készül, melynek segítségével nyomon követhető a szükséges szakápolási feladatok elvégzése, az ellátott állapotjavulása.

3.) Eseti térítés ellenében igénybe vehető szolgáltatások, melyek az intézmény által biztosítottak:

- büfé,
- vendégétkeztetés,
- szállítás,
- kirándulás,
- különféle kulturális programok - a Házirendben foglaltak szerint.

A szolgáltatási díjakról szóló tájékoztató faliújságon kifüggesztetten fellelhető.

V. Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátást igénylő és/vagy törvényes képviselője kérelemmel fordul a Fővárosi Önkormányzat Pesti Úti Idősek Otthona Felvételt Előkészítő Csoportjához (továbbiakban: FECS) – 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 36-38. Budapest Főváros Önkormányzata 37/2022. (X.6.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények és a családok átmeneti otthonai által biztosított ellátásokról szerinti formanyomtatványok átadásra kerülnek a kérelmező/törvényes képviselő részére.

A kérelem benyújtása történhet szóban vagy írásban.

Cselekvőképes személy önmaga kezdeményezi az intézményi jogviszony igénybevételét. Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet vagy indítványt - az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve - a törvényes képviselője terjeszti elő. A cselekvőképességben, a szociális ellátás igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében a részlegesen korlátozott személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő. Ideiglenes gondnokság esetében a gyámhivatal előzetes jóváhagyása szükséges.

A FECS a kérelmező által kitöltött iratanyagot továbbítja az intézmény részére.

Az intézményvezető feladatai:

- Az ellátás igénybevételéhez szükséges összes irat kézhezvétele napján az ellátásra vonatkozó igényt sorrend felállításával nyilvántartásba veszi, s erről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Gondoskodik a kérelmezők gondozási szükséglet vizsgálatáról, valamint az előgondozásról.
- Megállapításra kerül az intézményi felvétel lehetősége, vagy annak elutasítása. Ennek tényéről írásban tájékoztatja a kérelmezőt.
- Felvételi kérelem esetén az ellátást igénylő kérelmezői nyilvántartásba kerül, akivel az intézmény a behívás teljesítéséig kapcsolatot tart.
- Ha az előgondozást végző személy az igénybevevő egészségi állapota tekintetében lényeges különbséget észlel a kérelemben foglaltakhoz képest, úgy az intézményvezető
 - kezdeményezi, hogy az intézmény orvosa - amennyiben erre mód van - előzetesen vizsgálja meg az elhelyezést igénybevevőt.
- Tájékoztatja - az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője hozzájárulása esetén - a kerületi önkormányzat alapszolgáltatást nyújtó intézményeit annak érdekében, hogy a szakosított ellátást igénylő állapotának megfelelő ellátása biztosított legyen az ápolást-gondozást nyújtó intézményi jogviszony keletkezéséig. Az ellátást igénylő felvételéig, illetve ellátása érdekében folyamatosan kapcsolatot tart az alapszolgáltatást végző intézményekkel.
- Jövedelem és vagyonvizsgálatot végez az intézményben fizetendő személyi térítési díj megállapításához.
- Tájékoztatja az ellátást igénylőt a következőkről: a Szociális törvény 117/D. §-a alapján ha a tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén az ellátott jelentős pénz- vagy ingatlanvagyonnal nem rendelkezik, és a térítési díj megfizetését más személy sem vállalja, de az ellátottnak van nagykorú, vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeke, akkor az intézményi térítési díj közötti különbséget megfizetésére a megállapodás alapján a gyermek köteles. A Ptk. a rokonság általános szabályai között rendelkezik többek között a rokonság feltételrendszeréről, a tartásra jogosult érdemtelenségének meghatározásáról, a tartásra kötelezettek köréről, a tartási kötelezettség sorrendjéről, a tartás mértékéről, módjáról, valamint a tartással kapcsolatos per szabályairól.

Sürgős elhelyezési igény esetén az intézmény szakmai vezetése /intézményvezető, vezető ápoló és intézményi orvos/ elbírálja a sürgős kérelmet, s az intézményvezető dönt annak teljesítéséről, vagy sorrendiségéről.

Az előgondozás során át kell adni a megállapodás tervezetét, valamint tájékoztatást kell nyújtani az intézményi Házirend tartalmáról, valamint tájékoztatni szükséges az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét az intézménnyel kötendő megállapodás tartalmáról, valamint a térítési díj várható mértékéről is.

Az előgondozás feladatai keretén belül előkészíti az intézményben az ellátást az ellátást igénylő részére, valamint felkészíti az intézményben élőket és az ott dolgozókat az új ellátását igénylő fogadására, az intézménybe történő beilleszkedés zavartalan biztosítására.

Az előgondozásról adatlapot kell kitölteni.

Az intézményvezető a gondozási szükségletet jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és megállapítja a gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti egyéb körülmények fennállását. A gondozási szükséglet vizsgálat dokumentálása értékelő adatlapon történik. Az értékelő adatlap másolatát a vizsgálat elvégzését követően át kell adni az igénylő és törvényes képviselője részére.

A szolgáltatás megkezdésekor a szolgáltató intézmény és az igénybevevő/és vagy törvényes képviselő megállapodást köt.

VI. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény vezetője, a vezető ápoló, az orvos, a szociális és mentálhigiénés csoportvezető valamint a csoportok munkatársai telefonon, e-mailen és személyesen is készséggel nyújtanak felvilágosítást az érdeklődőknek.

A FECS irodájában fellelhető az évente megújuló, intézményi bemutatkozó anyag, amely részletes tájékoztatást nyújt az intézményi szolgáltatásokról, programokról és a felvételi eljárás rendjéről.

Lehetőséget biztosítunk az intézmény személyes felkeresésére.

Évente legalább 2 alkalommal, illetve szükség szerint lakógyűlést tartunk (február, szeptember Családi Nap), ahol részletes tájékoztatást kapnak az ellátottak az intézmény működéséről, a fejlesztésekről, a térítési díjról, aktualitásokról, programokról.

Negyedévente ülésezik az Érdekképviselői Fórum, a Kulturális Bizottság és az Élelmezés Bizottság, ahol az aktualitások kerülnek ismertetésre. A közös munkavégzés biztosított.

Havonta a gondozási egységekben szociális nagycsoport tevékenykedik.

VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

VII.1. Tájékoztatási kötelezettség, az ellátottak jog- és érdekvédelme

Az 1993. évi III. tv. 94/E. pontja fogalmazza meg a **szociális intézményben az ellátottak jogait**, hogy törvényi szinten összerendezetten szerepeljenek azok az **alapvető emberi és speciális jogok**, amelyek minden szociális szolgáltatást igénybevevőt megilletnek.

Az ellátottak jogaira vonatkozó szabályok közül a legfontosabbak, amelyek a szolgáltatást igénylő **idősekre vonatkoznak**:

- **Tilos a hátrányos megkülönböztetés** bármely okból, így az ellátott neme, vallása, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, születési vagy egyéb helyzete miatt. Az idősek esetében előfordul, különösen a demenciával élő személyeknél, a cselekvőképesség korlátozottsága, ezért hátrány nem érheti az ellátásban. Az intézmény vezetőjének van joga kezdeményezni a gondnokság alá helyezést, ha az ellátott betegsége miatt ez indokolt.
- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a **teljes körű ellátásra**, kiemelten az egyéni ellátás igénybevételére. Az idősek ellátásában rendkívül nagy jelentősége van a személyre szóló gondozásnak, az idős ember szükségleteinek megfelelő ápolás-gondozás biztosításának, hogy korához és állapotához mértén kapja meg a szükséges segítséget.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani az **alapvető jogok** maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására. Ezek meglehetősen széleskörűek, így tartalmazzák az élethez, emberi méltósághoz, a testi-lelki egészséghez való jogot.
- Ezek közül kiemelném az **emberi méltósághoz való jogot**, amely sok esetben sérül a rászorultságból adódóan. Az idősek közül sokan kiszolgáltatott helyzetben érzik magukat, mivel egészségi állapotuk megromlott, ellátásra, ápolásra, gondozásra szorulnak. Ez egy olyan helyzetet teremthet, amelynek feloldása csak megfelelő szakértelemmel, empátiával kezelhető. Attól, hogy ellátott (gondozott), nem lehet másodrendű személy, hiszen az ellátás érte van. Különösen fontos a haldokló betegeknél a méltóságteljes elmúláshoz való hozzásegítés. Segíteni, végiggondolni mindazt, ami szomorú volt, és mindazt, ami boldogsággal töltötte el az élete során, felidézve azt, ami fontossá, emlékezetessé tette őt az életben. Segíteni abban, hogy az elmúlás szorongása ne váljon rettegéssé. A méltatlan körülményeket emberivé, a test és a lélek hanyatlását megnyugvássá szelídíteni, hatalmas lelki erőt igényel.

- Az idős embert is megilleti a **személyes adatainak védelme**, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Ma egyre divatosabb olyan személyes interjúkat készíteni, amely az idős ember életútjára, különböző életszakaszaira, élményeire és érzéseire is tartalmaz kérdéseket. Ha az ellátás érdekében indokolt a mélyinterjú (szobatárs kiválasztása, beilleszkedés segítése, konfliktusok kezelése, családtagokkal való kapcsolatok javítása, stb.), akkor sem lehet azt beleegyezése, aláírása nélkül megtenni, illetve azt is garantálni kell, hogy illetéktelen személyek birtokába nem kerülnek a személyes információk.
- Lényeges kérdés, hogy az idős ember szabadon rendelkezheszen személyes tárgyával, így az otthon nem korlátozhatja a **személyes tulajdonát képező tárgyai** mindennapi használatában, kivéve a Házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek a testi épségére, valamint amelyeknek az elhelyezését az intézmény nem tudja biztosítani, pl.: saját bútorzat, gépjárművek.
- Az idős embernek joga van az intézményen belüli és kívüli **szabad mozgásra**, figyelemmel saját és társai nyugalma, biztonságára. Ezen jogosultság érvényesülése két szempontból is vizsgálendő: mennyiben korlátozható a demenciával élő személyek szabad mozgása (hogyan védhető az elkóborlás ellen az idős ember: kapuügyelet, ruhára helyezett jelzőkészülék, stb.), illetve mennyiben tud eleget tenni az intézményen kívüli mozgásban (rendezvények igénybevétele, saját célú vásárlás lebonyolítása, stb.) az intézmény, ha az idős ember számára ehhez kíséretet kell biztosítani.

A Házirendben kell szabályozni a látogatás rendjét, a hozzátartozók fogadását is, mivel az idős embernek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, a rokonok, látogatók fogadására.

- Az intézmény szolgáltatását igénybevevőket tájékoztatni kell arról, hogy az intézmény bejáratai külső-belső védelmére zártláncú megfigyelőrendszer működik kamerákkal, digitális rögzítővel, amely a mozgások jogszabályban rögzített 72 órás automatikus tárolási lehetőségét biztosítja.
- Lényeges szabály a **panaszjog gyakorlásával** kapcsolatosan az, hogy az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézmény vezetője határidőben nem intézkedik, vagy az idős ember nem ért egyet az intézkedéssel, nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért. Ez a szabály magában foglalja azt is, hogy a megfogalmazott kifogásra érdemi választ kell, adni az idős ember részére, komolyan kell venni az általa elmondottakat.

A törvény meghatározza az **ellátottjogi képviselő** legfontosabb feladatait, valamint jogállását és az eljárás során foganatosítható intézkedéseit. Az ellátottjogi képviselő elsődlegesen a szociális szolgáltatásokat igénybevevők részére nyújt segítséget jogaik gyakorlásában, de segítséget adhat az ellátást végzők részére is munkájukhoz, tájékoztatást nyújthat a jogok gyakorlásának részleteiről. Az ellátottjogi képviselőnek elsődlegesen segítő szerepe van az ellátással kapcsolatban felmerülő legfontosabb problémák megoldásában, az esetlegesen keletkező konfliktusok feloldásában, intézkedések kezdeményezésében.

- A belátási képességének kisebb mértékű csökkenése miatt segítségre szoruló nagykorú személy számára a gyámhivatal egyes ügyei intézésének segítése érdekében támogatót rendelhet.

A támogatott döntéshozatal az egyéni szükségleten alapuló döntési segítséget biztosít anélkül, hogy korlátozná az érintett személy cselekvőképességét. A támogatott döntéshozatalt igénybe vevő személy tehát továbbra is teljes cselekvőképességgel rendelkezik ügyei intézése során, segítése azonban hivatalos, jogilag elismert formát ölt.

A támogatott személy kérelmére a támogató jelen lehet azoknál a közigazgatási, polgári és büntető eljárási cselekményeknél, amelyekben a támogatott személy érintett, és vele az eljárási cselekmény rendjét meg nem zavaró módon egyeztethet. Jelen lehet a támogató a támogatott személy jognyilatkozatának megtételekor, és tanácsaival, tájékoztatásával a támogatott személy jognyilatkozatának megtételét elősegítheti. A támogató a segítségét, tanácsát szóban, személyes jelenlétével nyújtja, azonban a támogatott személy kérelmére vagy a gyámhivatal felhívására írásba kell foglalnia, hogy miben segítette és milyen tanáccsal látta el támogatottját.

Az idős emberek jogainak érvényesülése, emberi méltóságuk megőrzése és tiszteletben tartása alapvető érték a szociális ellátás minden területén.

- VII.2. A szociális ágazatban foglalkoztatottak részére biztosítani kell a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést, tiszteletben tartást, munkájuk elismerését, valamint a biztonságos munkakörülményeket. Az intézmény ennek érdekében elkészítette a Szociális szolgáltatást végzők jogai, Veszélyhelyzetre vonatkozó belső utasítást, Munkavédelmi szabályzatot, valamint a Munkaügyi szabályzatot és a Közalkalmazotti szabályzatot.
- VII.3. Az intézményben Érdekképviselői Fórum működik, melynek a tevékenysége, működési rendje a Házirendben és az Érdekképviselői Fórum működésének szabályzatában található. Az Érdekképviselői Fórum tagjainak megnevezése a gondozási egységekben a faliújságon fellelhető.

Gyula, 2023. február 23.

Dolozim Emese
intézményvezető

ZÁRADÉK

A Fővárosi Önkormányzat Gyulai Idősek Otthona - 5700 Gyula, Vértanúk útja 1-5. - Szakmai Programját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 92/B. § (1) bekezdés c) pontja, a Fővárosi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II.5.) Főv. Kgy. rendelet 1. sz. melléklete alapján, átruházott hatáskörben eljárva a Fővárosi Közgyűlés Emberi Erőforrások Bizottsága a/2023. (.....) számú határozattal jóváhagyta.

Budapest, 2023.

Dr. Bósz Anett
főpolgármester-helyettes

